

Ký giả Nguyễn Ang Ca, cuộc đời trôi nổi

Viên Linh

March 8, 2017

Tài liệu về nhà báo Nguyễn Ang Ca được sắp xếp lầy lắt trong tủ sách của người viết bài này cả chục năm, vì không biết nó thuộc chỗ nào ngăn nào cho phải, nhưng nó cứ ở đó mãi vì anh là bạn tôi – nhất là trong 5 năm 1961-1964, hồi chúng tôi làm chung mấy tờ báo với nhau, nhất là hai tờ Kịch Ảnh và Dân Ta của Quốc Phong và Nguyễn Vỹ, khi anh mở hãng quảng cáo mà thân chủ trong có chủ hãng phát hành phim xi-nê ngoại quốc ở Việt Nam và tôi làm hai ba tờ báo có các trang điện ảnh. Chúng tôi gặp nhau hàng ngày, anh luôn luôn vui vẻ cởi mở dù nổi tiếng và ở trong nghề báo từ 1950, và chúng tôi cách nhau 11 tuổi mà anh không nề hà chút gì, trao đổi đủ thứ chuyện. Tôi không thể ngờ con người ấy có một cuộc đời đầy nước mắt cho tới khi đọc bản tự truyện của anh, dày 8 trang đánh máy, cộng thêm cả bản viết tay, do ký giả Trọng Minh trao cho tôi nhiều năm trước.

Nguyễn Ang Ca có một bề ngoài xuề xòa dễ dãi, không ham cung cách trọng vọng, khi đi học các trường theo chương trình Tây từng đậu bằng Thành Chung một lượt với bạn thân là (cố) Giáo sư Quốc gia Hành chánh Nguyễn Văn Bông, cùng dạy ngành chuyên môn với ông Bông, trong khi bạn rủ đi du học Pháp quốc thì ông chọn ở lại Sài Gòn làm phóng viên thể thao cho nhật báo Tiếng Chuông của ông Đinh Văn Khai. Tháng Tư 1952 để tránh Pháp bắt lính cho chiến trường Điện Biên Phủ, ông xin vào phục vụ trong Phòng 5 Bộ Tổng Tham Mưu, 6 năm làm phóng viên cho Đài Tiếng Nói Quân Đội, đi tu nghiệp báo chí qua New York thực tập trong tờ New York Times, phụ trách tường thuật Thế Vận Hội 1968 và World Cup Mexico 1970 đều được tuyên dương với huy chương vàng, và sau đó được Bộ Trưởng Trần Chánh Thành cử sang nước sau này lập Tòa Lãnh Sự Việt Nam tại Mexico, nhưng nghề làm báo của anh sụp đổ với chính biến và báo Tin Sớm không đủ 20 triệu để ký quỹ cho Bộ Dân Vận, ta gọi là "dân giận," nên anh trở lại viết thuê và soạn tuồng cải lương. Vợ Hoa Mộc Lan của anh – khi trao cho kịch sĩ Viễn Châu ông hiệu đính và hai người ký biệt hiệu Ngọc Huyền Lan -Viễn Châu đã thành công rực rỡ với Thanh Nga-Thành Được.

Trong bản tự truyện, Nguyễn Ang Ca viết:

"Chẳng ai ngờ đây là vở hát phá tất cả kỷ lục tiền thu từ trước đến nay trong giới cải lương miền Nam. Và theo lời ông giám đốc hãng đĩa Hoàng Hoa thì trong lịch sử làm đĩa, chưa có vở nào bán mạnh như Hoa Mộc Lan." Sự thành công của vở tuồng khiến Thành Được-Thanh Nga và Nguyễn Ang Ca làm soạn giả diễn viên tiếp với vở "Người Yêu của Hoàng Thượng."

Soạn giả tay mơ kể: "Riêng nghệ sĩ Thành Được thì có nhiều kỷ niệm với vở 'Người Yêu của Hoàng Thượng,' Bởi đây là vở hát đầu tiên mà Thành Được ôm được Thanh Nga và lợi dụng khi đèn tắt để đổi cảnh; Thành Được đã hôn cổ nữ nghệ sĩ tài hoa Thanh Nga ngay trên sân khấu!"

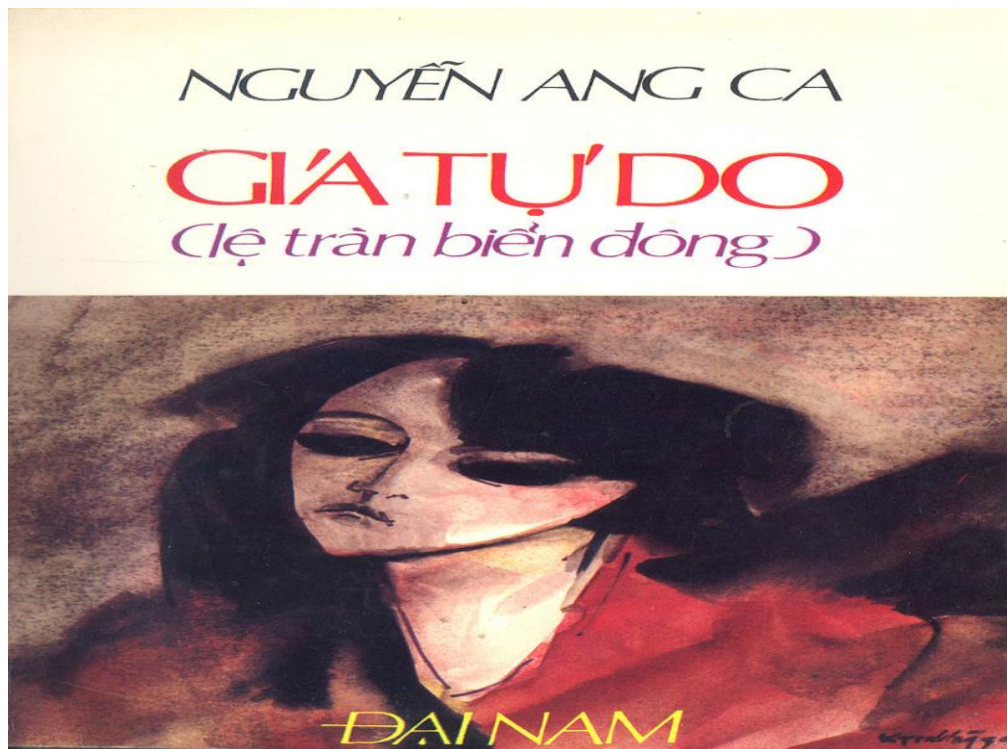
Đoạn tự truyện sau đây của ký giả Nguyễn Ang Ca tôi xin để nguyên, không cần sửa và không muốn viết lại, e rằng không trình bày trung thực được như chính đương sự. Nhưng xin tóm tắt trước: Anh tự nhận là người "Minh Hương"

(tức là người Tàu sinh ở Việt Nam), cha họ Quách, tên thật anh là Kim Cang, nói giọng Bắc là Kim Cương. Suốt đời anh không biết mặt mẹ, đó là nỗi đau đớn nhất của anh, anh phải nhờ nhiều người đi hỏi, cho đến khi biết được tên bà vú già, tìm đến thì bà vú đã ra người thiên cổ. Chỉ biết mẹ anh, vì uất hận chồng (cha anh) nên đã đem anh đi cho người ta nuôi, khi anh chưa đầy tháng. Tôi không biết phải tả như thế nào câu chuyện này.

Anh viết:

"Có thân hình lực sĩ nhưng bản tánh thật ủy mị có lẽ ảnh hưởng bởi cuộc đời: có mặc cảm là hạt máu rơi tức đứa bé vô thừa nhận... Mới 17 tuổi đã bị quân đội viễn chinh Pháp bắt cầm tù (1946), bị tra tấn hành hạ và đày đọa cả năm dài mới được trả tự do.

"Vì đơn lẻ trong thời niên thiếu, nên thường yêu bạn hơn bất cứ người nào khác. Khi nghe tin ký giả [thể thao] Phan Như Mỹ qua đời, đã đau khổ耿耿 ngơ đến cả tuần lễ chán cơm nước."

Bìa sách Giá Tự Do, hồi ký Nguyễn Ang Ca về Sài Gòn sau 1975. (Hình: Viên Linh cung cấp)

Anh cho biết tin các ký giả nhà văn Thiệu Võ, Đạm Phong, Trọng Nguyên, Trọng Thìn, Trần Việt Sơn, Hiếu Chân... từ trần cũng làm anh vô cùng đau đớn.

Sau đây là vài người bạn danh tiếng nói về anh.

Quốc Phong Nguyễn Văn Hanh, chủ nhiệm báo Kịch Ảnh và Tiếng Vang:

"Nguyễn Ang Ca là một chủ báo không thủ đoạn và có thể nói thật ngay thơ!"

Văn Quang nhà văn từng khuyên Nguyễn Ang Ca: *"Anh Ca ơi đừng bao giờ đánh xì-phé với anh em. Anh chơi bài với anh em mà anh lại sợ anh em thua về nhà bị vợ rầy, thì còn đánh bạc làm gì!"*

Phóng viên thể thao, chủ nhật báo Tin Sớm sinh ngày 10 Tháng Mười 1927, cha họ Quách và mẹ đem con cho chưa đầy tháng vào gia đình ông Nguyễn Văn Sển cũng người Hoa như cha ông, nên có tên và có họ Nguyễn, là Nguyễn

Kim Cang. Ông là anh cùng cha khác mẹ với nữ kịch sĩ nổi tiếng Túy Hồng. Suốt thời niên thiếu ở và đi học trong các ký túc xá học hiệu ở Rạch Giá, Mỹ Tho, Sa Đéc, Long Xuyên, Sài Gòn. Học ra thư ký bút toán làm việc cho vài hãng của người Pháp, thư ký cho Tòa Lãnh Sự Bồ Đào Nha ở Sài Gòn. Gia nhập làng báo từ 1950, phóng viên thể thao báo Thời Cuộc, rồi Tiếng Dội, Tiếng Chuông. Thành lập nhà xuất bản Dân Tộc với vợ là nhà văn Huyền Nhi, từng in các sách Ngồi Tù Khám Lớn cho Phan Văn Hùm, và thơ văn của Lý Văn Sâm, Dương Tử Giang, Bình Nguyên Lộc, Nguyễn Vỹ. Có thời buổi tối đi dạy Pháp văn thực hành tại các lớp tư.

Thời trước 75 anh từng được các báo cử đi tham dự các biển cổ hay đại hội quốc tế: Tokyo 1964, Mexico 1968, Munich 1972, và Nam Tư. Năm lần dự Á Vận Hội ở Thái, Mã, Tân Gia Ba, Ba Tư... Theo dõi Hòa Đàm Paris.

Ba lần vượt biên sau 1975 thất bại, không còn tài sản gì, khi bị bắt được mấy người thợ in cũ cưu mang. Lần thứ tư năm 1978 đi thoát tới Hòn Rắn (Pulau Bidong), được con trai du học bảo lãnh về Bruxelles (Bỉ quốc). Tác phẩm duy nhất ở hải ngoại là cuốn Giá Tự Do (hay Lệ Trần Biển Đông), Đại Nam xuất bản sau năm 1989 là năm cuốn sách được viết xong. Ông mất ngày 26 Tháng Ba 1991 tại Bỉ.

Để kết luận về Nguyễn Ang Ca, sau đây là phát biểu của một đàn anh và một bạn thân trong giới của anh:

Nhà văn Bình Nguyên Lộc: *...Anh nên thu hẹp lại việc viết báo. Bởi cứ theo dõi tin tức hay dịch thuật các loạt bài thời sự anh sẽ không còn ngày giờ nữa. cần phải có sách xuất bản. Tại sao anh lại bỏ cái sở trường phóng sự tiểu thuyết của anh?*

Nhà văn An Khê: *...Giữa Ang Ca và tôi, An Khê, có nhiều sự ngẫu nhiên trùng hợp lạ lùng. Nhảy bém nghề nghiệp, anh là một số những chủ báo bình dân hiền hòa nhất trong làng báo Sài Gòn, từ 1964 đến 1974. Đặc điểm của anh: duy tâm, đạo đức và không hề muốn làm mích lòng ai hết. Một người bạn tốt, chân thành. Văn viết của anh cũng hiền hòa, mộc mạc như con người của anh.*

Viên Linh, viết dịp tưởng niệm Nguyễn Ang Ca 3.2017

Nguồn: <https://www.nguoi-viet.com/van-hoc-nghe-thuat/ky-gia-nguyen-ang-ca-cuoc-doi-troi-noi/>

www.vietnamvanhien.org

 An Lạc & Tự Chủ	VIỆT NAM VĂN HIẾN www.vietnamvanhien.info	
TỦ SÁCH VĂN HIẾN VỚI HƠN 9700 TÁC PHẨM		